

Finnish
Consulting
Group

JÖNSBÖLEN AURINKOPUISTOHANKKEEN LUONTOTYYPPI- JA LINNUSTOSELVITYS

RAPORTTI

HELEN OY

25.8.2023

P48265

25.8.2023

Sisällys

JÖNSBÖLEN AURINKOPUISTOHANKKEEN LUONTOTYYPPI- JA LINNUSTOSELVITYS	3
1 Johdanto	3
2 Selvitysalue	3
3 Lähtötiedot ja menetelmät.....	5
3.1 Pesimälinnustoselvitys	6
3.2 Kasvillisuus- ja luontotyyppiselvitys	6
4 Epävarmuustekijät	8
5 Tulokset.....	8
5.1 Pesimälinnusto	8
5.2 Kasvillisuus- ja luontotyypit.....	11
5.2.1 Vieraslajit.....	17
6 Suositukset ja johtopäätökset	19
7 Lähteet.....	20

*FCG Finnish Consulting Group Oy ("FCG") on laatinut tämän raportin FCG:n asiakkaan ("Asiakas") toimeksianton ja ohjeiden mukaisesti. Tämä raportti on laadittu FCG:n ja Asiakkaan välisen sopimuksen ehtojen mukaisesti. **FCG ei ole vastuussa tästä raportista tai sen käytöstä suhteessa mihinkään muuhun tahoon kuin Asiakkaaseen.***

Tämä raportti voi perustua kokonaan tai osaksi kolmansien osapuolten FCG:lle antamiin tietoihin tai julkisiin lähteisiin ja näin ollen tietoihin, joihin FCG:llä ei ole ollut vaikutusmahdollisuuksia. FCG toteaa nimenomaisesti, ettei sillä ole vastuuta sille annettujen virheellisten tai puutteellisten tietojen perusteella.

Kaikki oikeudet (mukaan lukien tekijänoikeudet) tähän raporttiin kuuluvat FCG:lle, tai Asiakkaalle, mikäli niin on sovittu FCG:n ja Asiakkaan välillä. Tätä raporttia tai sen osaa ei saa muokata tai käyttää uudelleen toiseen tarkoitukseen ilman FCG:n kirjallista lupaa.

25.8.2023

JÖNSBÖLEN AURINKOPUISTOHANKKEEN LUONTOTYYPPI- JA LINNUSTOSELVITYS

1 Johdanto

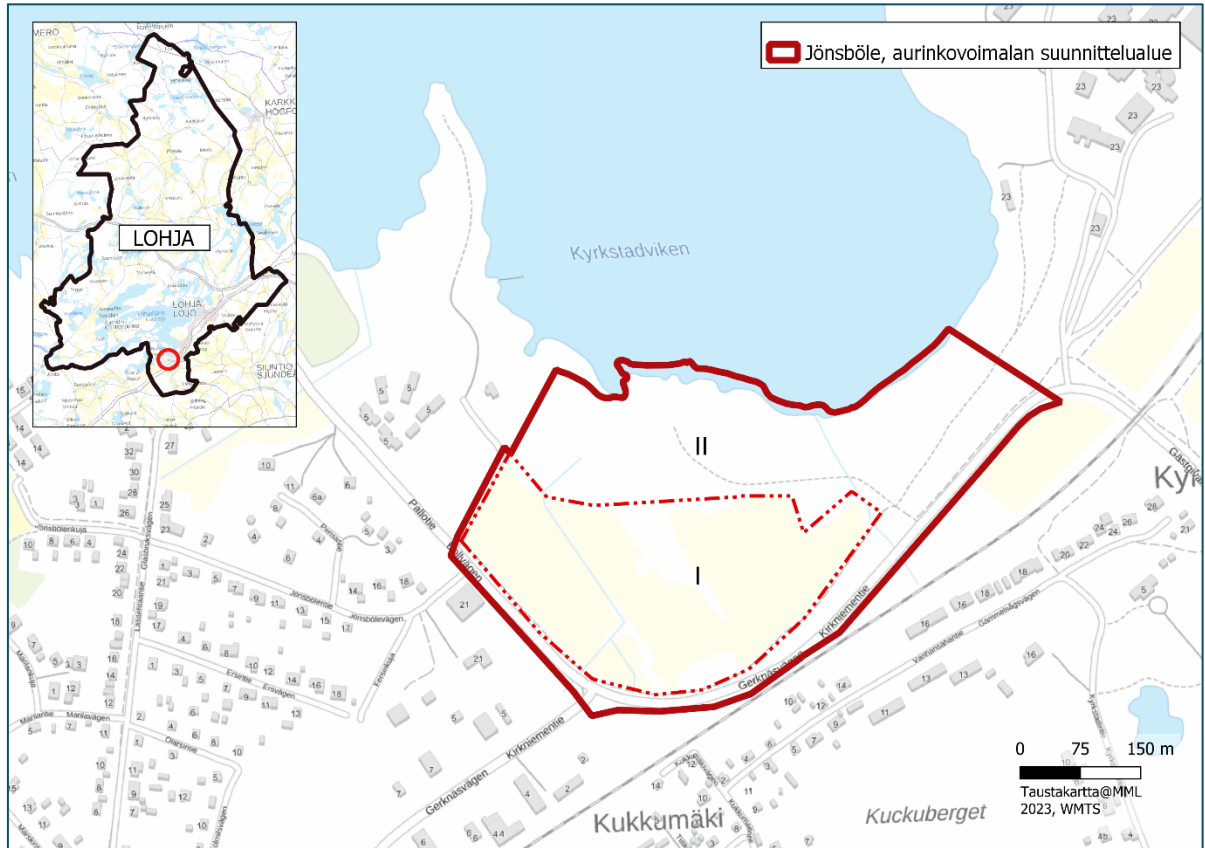
Työssä on laadittu kasvillisuus- ja luontotyyppiselvitys sekä linnustonselvitys Lohjan Jönsböllessä sijaitsevan aurinkopuistohankkeen hankealueelle. Alueelle on laadittu keväällä 2023 myös liito-oravaselvitys, joka on raportoitu erillisenä raporttina (FCG 2023).

Selvitykset on laadittu viranomaisohjeistuksen (Nieminen & Ahola (toim.) 2017) menetelmien mukaisesti keväällä ja kesällä 2023. Selvityksen ovat laatineet Luontokartoittaja Turo Tuomikoski, FM biologi Aino Peltola sekä FM biologi Tiina Mäkelä FCG Finnish Consulting Group Oy:stä.

2 Selvitysalue

Selvitysalue sijaitsee Hankonimentien (Vt25) ja Kirkniementien pohjoispuolella, Lohjanjärven etelärannalla. Alue sijaitsee noin kymmenen kilometrin etäisyydellä Lohjan keskustan lounaispuolella. Koko suunnittelualueen pinta-ala on noin kaksikymmentä hehtaaria. Alueen sijainti on esitetty kuvassa 1. Aurinkovoimahankkeen suunnittelualue jakautuu kahteen osaluueeseen (I ja II), joiden osalta luontoarvot on kuvailtu tässä selvityksessä erikseen.

25.8.2023

Kuva 1. Selvitykset kohdennettiin Jönsbölen aurinkopuiston hankealueelle, joka sijaitsee Lohjalla. Kuvassa on esitetty hankkeen suunnitteluvaiheiden I ja II alueet.

Aurinkovoimahankkeen suunnitteluvaiheen I alue on valtaosin vanhaa peltoa. Peltolohkojen sarkaojissa kasvaa lehtipuvaltaista puustoa ja pensaikkoa. Rannan tuntumassa suunnitteluvaiheen II alueella kasvaa hieman kookkaampaa puustoa, joka muodostuu lehtipuista, kuten terva- ja harmaalepstä, haavasta, hiekoivusta, rauduskoivusta ja raidasta. Alue on esitetty ortoilmakuvalla kuvassa 2.

25.8.2023

Kuva 2. Aurinkovoimahankkeen suunnittelualue ortokuvalla (@ MML 2023).

3 Lähtötiedot ja menetelmät

Ennen maastotyövaihetta selvitysalueeseen tutustuttiin karttojen ja ilmakuvien ja erilaisten lähtöaineistojen avulla. Lajitietokeskuksen viranomaisportaalin rekisterihavaintojen mukaan alueelta ei ole havaintoja uhanalaisesta lajistosta. Alueen kaakkoispuolella noin 150 metrin etäisyydellä on silmälläpidettävää tammentulkkujäkälää ja alueen luoteispuolella niin ikään silmälläpidettävän hämylehtojäkälän kasvupaikka. Alueelta ei ole aiempia havaintoja huomi-onarvoisesta lintulajistosta.

Lähtötietoina on käytetty:

- Lajitietokeskuksen rekisterihavainnot selvitysalueelta (viranomaisportaalin aineistopyyntö 1.4.2023 / HBF.73539).
- Paikkatietoikkunan historialliset ilmakuvat sekä mastokartat
- Ympäristöhallinnon avoimet aineistot

25.8.2023

3.1 Pesimälinnustوسلصتص

Linnustوسلصتص maastotyöt tehtiin pääasiallisesti 24.5., 5.6. sekä 12.6.2023. Linnustolas-kennat ajoitettiin aikaiseen aamun ja aamupäivän tunteihin. Lisäksi alueelle tehtiin yksi yö-laulajakuuntelu aamuyöllä 12.6. Aikaisin pesintänsä aloittavaa linnustoa (mm. tikat, käpylin-nut) havainnoitiin myös liito-oravasلصتص (erillinen raportti) yhteydessä 16.3.2023. Lin-nustوسلصتص tavoitteena oli selvittää hankealueen ja sen lähivaikutusalueen pesimälin-nuston yleispiirteet sekä suojelullisesti arvokkaiden lajien esiintymistä. Selvitysten aikana huomioitiin erityisellä tarkkuudella kaikki suojelullisesti arvokkaat lintulajit, joita ovat Suo-men luonnonsuojelulailla (9/2023) ja luonnonsuojeluasetuksella (14.2.1997/160) uhanalai-siksi tai erityistä suojelua vaativiksi säädettyt lajit, EU:n lintudirektiivin liitteen I lajit (79/409/ETY), Suomen Punaisen kirjan uhanalaiset ja silmälläpidettävät lajit (Hyvärinen ym. 2019), Suomen kansainväliset vastuulajit (Rassi ym., 2001) sekä alueellisesti uhanalaiset lajit (Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus, 2021).

Linnustوسلصتص tehtiin kartoituslaskentamenetelmällä, jossa koko alue kuljettiin jokaisella kartoituskerralla tarkasti läpi. Huomionarvoisen lajiston reviirit merkittiin ylös maastotable-tin QField -ohjelmalla. Tavanomaisten lajien parimääriä ei laskettu, mutta lajien esiintyminen alueella kirjattiin ylös. Sää kartoitusten aikaan oli tyyni ja sateeton (Taulukko 1). Maastotöistä vastasi Luontokartoittaja Turo Tuomikoski FCG Finnish Consulting Group Oy:stä.

Taulukko 1. Linnustوسلصتص maastotöiden päivämäärät ja säätilat. Lisäksi linnustoa ha-vainnoitiin liito-oravasلصتص maastotöiden yhteydessä 16.3.2023. Lämpötila ja pilvisyys on ilmoitettu kartoituksen alussa ja lopussa. Pilvisyys on ilmoitettu asteikolla 1/8 = pilve-tön..8/8 = täysin pilvessä.

Päivämäärä	Kellonaika	Lämpötila	Tuulisuus	Pilvisyys
24.5.2023	4:30-9:30	10°C-17°C	1-2 m/s	1/8..2/8
5.6.2023	4:30-9:30	8°C-14°C	2-3 m/s	5/8..2/8
12.6.2023	3:00-7:00	6°C-11°C	1-2 m/s	1/8

3.2 Kasvillisuus- ja luontotyyppiselvitys

Tausta-aineistot

Ennen maastotöitä arvokohdetarkastelussa hyödynnettiin kartta- ja ilmakuvatarkastelua sekä historiallisia ilmakuvia (Maanmittauslaitos, 2023). Taustatietoina huomioitiin myös Luonnonvarakeskuksen (2019) puuston ikä ja kasvupaikka-rasteriaineistot Ennakkotietoina

25.8.2023

huomioitiin myös Metsäkeskuksen kuviotiedot mahdollisista metsälain 10 §:n kohteista ja metsätalouden Kemera-ympäristötukikohteista (Suomen Metsäkeskus, 2023).

Luontotyyppien ja lajiston inventoinnin periaatteet

Arvokkaiksi luontokohteiksi luetaan kohteet, joiden olemassaolo merkittävästi lisää tarkasteltavan alueen luontoarvoja ja säilyttää luonnon monimuotoisuutta. Valtakunnallisesti arvokkaimmat luontotyypit on lueteltu luonnonsuojelulaissa (LSL 9/2023 64§) sekä kaksi tiukasti suojeltua luontotyyppiä (LSL 65 §). Vesilain 2 luvun 11 §:ssä on luonnontilaisten pienvesien muuttamiskielto. Metsälaki (Metsäl 10 §) määrittelee metsätaloustoimissa huomioitava erityisen tärkeitä elinympäristöjä, jotka ilmentävät luonnon monimuotoisuutta ja ne on hyvä huomioida myös muussa maankäytön suunnittelussa, käytännössä luontotyyppien uhanalaisuusstatusten kautta (Mäkelä & Salo, 2021).

Suomen toisessa luontotyyppien uhanalaisuusarvioinnissa (Kontula ym. 2018ab) luontotyyppien uhanalaisuutta on tarkasteltu yleisesti koko maassa sekä erikseen Pohjois-Suomessa ja Etelä-Suomessa. Selvitysalue luetaan luontotyyppien uhanalaisuuden aluejaossa Etelä-Suomeen. Luontotyyppiä suojellaan tai huomioidaan maankäytössä luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi ja lajien elinympäristöjen säilyttämiseksi. Arvokkaalla luontotyyppillä esiintyy usein myös arvokasta eliölajistoa. Arvokkaiden luontotyyppien lisäksi maankäytön suunnittelussa huomioitavia kohteita ovat uhanalaisten, ja varsinkin erityisesti suojeltavien eliölajien (LSL 475 § ja 76 §) esiintymät, sekä EU:n luontodirektiivin liitteiden IV a tarkoittamien eläinlajien lisääntymis- ja levähdysalueet tai liitteen II ja IV b kasvilajien esiintymät (LSL 78 §).

Metsäluontotyyppien arvottamiseksi on tarkasteltu silmämääräisesti puuston rakennepiirteitä, ikää, lahopuun esiintymistä sekä lisäksi vanhan metsän lajistoa siinä määrin kuin lajistotarkastelu on ollut ajankäytöllisesti mahdollista.

Maastotöiden yhteydessä rajattiin suojelullisesti huomioitavien ja arvokkaiden lajien esiintymät sekä luonnon monimuotoisuuden kannalta huomionarvoiset kohteet. Luontotyypit määritettiin Kontulan ja Raunion (2018ab) mukaan. Vieraslajihavainnot kirjattiin muistiin niitä tavatessa, mutta alueen vieraskasveja ei kartoitettu systemaattisesti.

Inventoinnissa tarkasteltiin erityisesti seuraavia luonnon monimuotoisuuden kannalta merkittäviä kohteita, joita on osin kuvattu sanallisesti edellä:

Erityisesti huomioitavat luonnonarvot (Mäkelä & Salo, 2021):

- Luonnonsuojelulain nojalla suojellut luontotyypit (LSL 7 luku 64 § ja 65§)
- Vesilain suojaamat vesiluontotyypit (VL 2. luku 11 §)
- Uhanalaiset luontotyypit (Kontula & Raunio, 2018ab)
- Erityisesti suojeltavien lajien esiintymät (LSL 76 § / Luonnonsuojeluasetus (LSA) 22 §)
- Uhanalaisten lajien esiintymät (Hyvärinen ym., 2019)
- Luontodirektiivin liitteen II kasvilajien esiintymät (LSL 76 §) ja liitteen IV(b) kasvilajien esiintymät (LSL 78 §)

25.8.2023

Lisäksi tarkasteltiin seuraavia muita luonnon monimuotoisuuden kannalta merkittäviä kohteita:

Muut huomioitavat luonnonarvot (Mäkelä & Salo, 2021):

- Silmälläpidettävät, puutteellisesti tunnetut ja alueellisesti uhanalaiset luontotyytit (Kontula & Raunio, 2018ab)
- Rauhoitettujen (LSL 42 §), silmälläpidettävien (Hyvärinen ym., 2019) ja alueellisesti uhanalaisten (Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus, 2021) kasvilajien esiintymät
- Metsälain 10 § mukaiset erityisen tärkeät elinympäristöt (tarkastelu sisältyy uhanalaisten luontotyyppien tarkasteluun, ei selvitetä erikseen nykyohjeistuksen mukaan, Mäkelä & Salo, 2021)

Kasvillisuus- ja luontotyyppiselvityksen maastotyöt tehtiin 10.8.2023. Maastotöistä vastasi FM biologi Aino Peltola FCG Finnish Consulting Group Oy:stä.

4 Epävarmuustekijät

Linnustoselvityksen maastotyöt on tehty kattavasti koko alueelle ja säätila selvitysten aikaan oli hyvä. Kasvillisuus- ja luontotyyppiselvitykset on tehty kasvukauden aikaan. Selvityksistä vastaavilla henkilöillä on runsaasti kokemusta vastaavista selvityksistä. Selvityksiin ei katsota sisältyvän merkittäviä epävarmuustekijöitä ja ne arvioidaan alueen maankäytön suunnittelun kannalta riittäväksi.

5 Tulokset

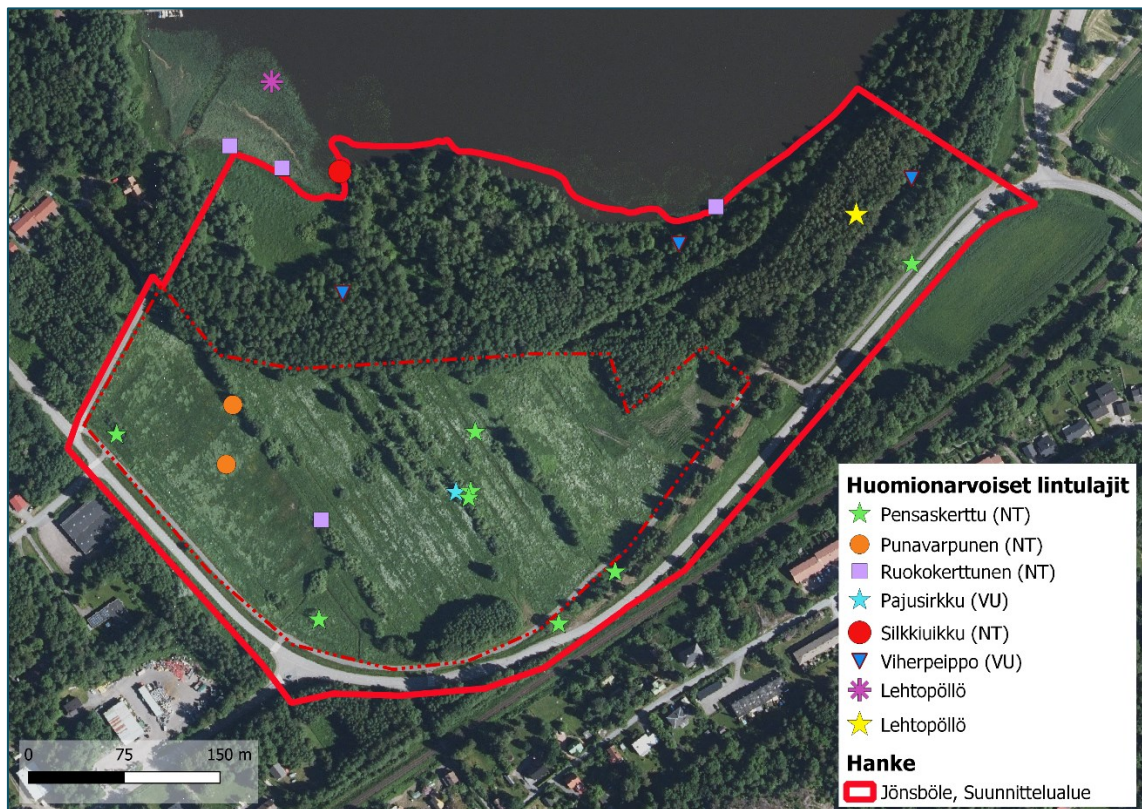
5.1 Pesimälinnusto

Aurinkopuistohankkeen vaiheen I suunnittelualue on vanhaa peltoaluetta, jolla pesivän linnuston laji- ja parimäärät ovat melko alhaisia. Alueella esiintyy lähinnä tavanomaista kulttuuriympäristöjen sekä pensaikkojen ja lehtimetsien lintulajistoa. Alueella pesivät pajulintu, peippo, mustapääkerttu, lehtokerttu, talitiainen sekä kirjosieppo. Lisäksi huomionarvoisesta lajistosta peltokuviodien vanhojen sarkaojien alueella havaittiin yksi ruokokerttusen (NT, silmälläpidettävä) reviiri. Peltoalueilla pesii myös 4–5 paria pensaskerttuja (NT, silmälläpidettävä) sekä 1–2 punavarpusparia (NT, silmälläpidettävä) sekä yksi viherpeippopari (VU). Alueella ei esiinny muita uhanalaista tai lintudirektiivin liitteen I lajistoa eikä alueella havaittu myöskään erityistä yölaulajalajistoa lukuun ottamatta yhtä viitakerttusreviiriä, joka sijoittui alueen kaakkoisreunalle Kirkniementien varteen. Kokonaisuutena selvitysalueen vanhojen peltoalueiden merkitys linnustolle on melko tavanomainen.

25.8.2023

Suunnitteluvaiheen II alueelle sijoittuu linnustollisesti monimuotoisempia elinympäristöjä ja etenkin ranta-alueen runsaslahopuustoiset lehto- ja luhtametsät ovat lehtimetsälajiston kannalta paikallisesti tarkasteltuna arvokkaita. Alueella esiintyvät hyvin runsaina mustapää- ja lehtokerttu, mustarastas, sini- ja talitiainen sekä kirjosieppo. Myös kultarinta pesii alueella usean parin voimin (seitsemän laulavaa yksilöä 5.6. koko alueella) ja satakieli ainakin kolmen parin voimin. Lisäksi lajistoon kuuluvat lehtokurppa (1-2 paria), tiltalti, punarinta, satakieli (4 paria alueella ja 1 pari välittömästi alueen itäpuolella), pyrstötiainen (havaittu poikue), räkättirastas, punakylkirastas, käpytikka sekä rautiainen. Lehtopöllöllä havaittiin reviiri alueen itäosassa. Varsinaisen selvitysalueen pohjoispuolella, Kyrkstadvikenin luhdalla pesii 2 paria ruokokerttusia (NT, silmälläpidettävä), 6 paria silkkiuikkuja (NT, silmälläpidettävä) sekä pajusirkku (VU, vaarantunut). Lisäksi yksi ruokokerttusreviiri sijoittuu selvitysalueen pohjoisreunalle alueen itäosassa.

Koko selvitysalueella ja sen välittömässä läheisyydessä havaittiin linnustoselvitysten yhteydessä yhteensä 27 pesiviksi tulkittua lintulajia, joista uhanalaisiksi (VU, vaarantunut) tai silmälläpidettäviksi (NT) luokiteltuja ovat pajusirkku (VU), viherpeippo (VU), pensaskerttu (NT), punavarpuen (NT), silkkiuikku (NT), ruokokerttunen (NT) sekä muutoin huomionarvoisia lehtopöllö ja pikkutikka. Lajien havaintopaikat on esitetty kuvassa 3.

Kuva 3. Uhanalaisen, silmälläpidettävän tai muutoin huomionarvoisen lintulajiston reviirit selvitysalueella. Suunnitteluvaiheen I alue on rajattu punaisella katkoviivalla.

25.8.2023

Kuva 4. Elinympäristöt selvitysalueen eteläosissa ovat puoliavoimia pensaikkomaita ja avoimia peltoympäristöjä suosivalle lintulajistolle soveltuvia.

Taulukko 2. Selvitysalueella pesiviksi tulkitut lintulajit.

Lintulaji	Tieteellinen nimi
Lehtokurppa	<i>Scolopax rusticola</i>
Sepelkyyhky	<i>Columba palumbus</i>
Lehtopöllö	<i>Strix aluco</i>
Käpytikka	<i>Dendrocopos major</i>
Pikkutikka	<i>Dendrocopos minor</i>
Rautiainen	<i>Prunella modularis</i>
Punarinta	<i>Erithacus rubecula</i>
Satakieli	<i>Luscinia luscinia</i>
Mustarastas	<i>Turdus merula</i>
Räkättirastas	<i>Turdus pilaris</i>
Punakylkirastas	<i>Turdus iliacus</i>
Ruokokerttunen	<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>
Kultarinta	<i>Hippolais icterina</i>
Viitakerttunen	<i>Acrocephalus dumetorum</i>
Mustapääkerttu	<i>Sylvia atricapilla</i>
Lehtokerttu	<i>Sylvia borin</i>
Pensaskerttu	<i>Sylvia communis</i>
Tiltalti	<i>Phylloscopus collybita</i>
Harmaasieppo	<i>Muscicapa striata</i>

25.8.2023

Kirjosieppo	<i>Ficedula hypoleuca</i>
Pyrstötiainen	<i>Aegithalos caudatus</i>
Sinitäinen	<i>Parus caeruleus</i>
Talitiainen	<i>Parus major</i>
Puukiipijä	<i>Certhia familiaris</i>
Peippo	<i>Fringilla coelebs</i>
Viherpeippo	<i>Carduelis chloris</i>
Pajusirkku	<i>Emberiza schoeniclus</i>

5.2 Kasvillisuus ja luontotyytit

Selvitysalueen eteläosat (suunnitteluvaiheen I alue) ovat vanhaa peltoa, jossa kasvaa pääosin erilaisia heinälajeja, muun muassa juolavehnää, koiranheinää ja nurmipuntarpäätä. Heinien lisäksi kasvaa ruohoja, kuten pelto-ohdaketta ja vuohenputkea. Ojien varsilla on nuorta lehtipuustoa, pääosin pajuja ja koivua.

Kuva 5. Eteläosan heinittynyttä peltoa ja ojien pajukasvustoja.

25.8.2023

Selvitysalueen pohjoisosat (suunnitteluvaiheen II alue) ovat puustoisia metsiä ja luhtia. Alueella on ollut talo ja sen pihapiirissä näkyy yhä merkkejä asutuksesta, kuten vanhoja omenapuita. Vanhasta sähkö- tai puhelinlinjasta on jäljellä maahan kaadettuja tolppia. Myös talolle vievä tie on maastossa havaittavissa. Pohjoisesta alue rajautuu Lohjanjärveen.

Pohjoisosan puustoisilla alueilla vallitsevat lehtipuut. Puulajeista esiintyy rauduskoivua ja harmaaleppää etenkin alueen itäosissa, haapaa alueen keskiosissa ja tervaleppää sekä hieskoivua alueen länsiosissa. Tuomi on paikoin runsas. Kuusen taimia on vain muutama alikasvoksena. Pensaskerroksessa esiintyy lehtokuusamaa sekä jalavan taimia.

Selvitysalueen arvokkaimmat kasvillisuus- ja luontotyyppikohteet ovat alueen pohjoisosassa, jonka runsas ja monipuolinen lahoppuusto luovat alueelle monimuotoisuutta. Alueelta rajattiin neljä arvokohdetta, jotka edustavat kahta eri arvoluokkaa. Kohteille sijoittuu useita reheviä luontotyyppisiä (taulukko 1, kuva 6).

Taulukko 3. Hankealueelta rajatut, arvoluokitellut luontokohteet. Kohteen numero viittaa kuvan 6 kuvionumerointiin. Luontotyyppien uhanalaisuus on esitetty sekä Etelä-Suomen että koko maan osalta (Etelä-Suomi / Koko maa) Kontula ym. 2018 mukaisesti. Uhanalaisuusluokitus; DD puutteellisesti tunnettu, LC elinvoimainen, NT silmälläpidettävä, VU vaarantunut, EN erittäin uhanalainen, CR äärimmäisen uhanalainen

Nimi	Kuvaus	Arvo-luokka	Luontotyytit
Läntinen lehto	Kostea runsasravinteista ja keskirasvinteista lehtoa, joka vaihettuu metsäluhdaksi rannan puolella. Puulajeina tervaleppä, lisäksi hieskoivua, haapaa ja tuomea. Puusto on rakenteellisesti monipuolista, kuusta ei juurikaan esiinny. Lahoppuuta on runsaasti ja sen jatkumo on hyvä. Täyttää mahdollisesti luonnonsuojelulain suojellun luontotyyppin (64 §, tervaleppämetsät) kriteerit. Lännpalsamia kasvaa alueella. Täyttää todennäköisesti myös metso-ohjelman luokan I kriteerit lehdoille, vaikkakin pinta-alaltaan pieni. Vähintään luokan II kriteerit täyttyvät. Yhdessä viereisten luontokohteiden kanssa muodostaa merkittävämmän kokonaisuuden.	3 (1)	Kosteet runsasravinteiset lehdot (VU/VU), kosteat keskirasvinteiset lehdot (NT/NT)
Itäinen lehto	Luonnontilaistuvaa nuorta lehtoa, jossa pääpuulajina rauduskoivu, lisäksi harmaaleppää ja raitaa sekä pihlajaa. Jalavan taimia ja pähkinäpensasta. Eri ikäistä lahoppuuta melko runsaasti, vaikkakin järeimmät	3	tuoreet keskirasvinteiset lehdot (VU/VU), tuoreet runsasravinteiset lehdot (EN/EN)

25.8.2023

	rungot puuttuvat. Osassa aluetta kasvaa vieraslajia jättipalsamia sekä pieniä kasvustoja vieraslajeja idänkanukkaa ja viitapihlaja-angervoa. Alueella kasvaa rauhoitettua soikkokaksikkoa. Täyttää todennäköisesti myös metso-ohjelman luokan II kriteerit lehdolle, vaikkakin pinta-alaltaan pieni. Yhdessä viereisten luontokohteiden kanssa muodostaa merkittävemmän kokonaisuuden.		
Vanha pihapiiri	Vanhaa pihapiiriä, joka on luonnontilaistumassa. Lahon lehtipuuaineksen lisäksi suuria omenapuita. Puusto on vielä osin aukkoinen. Alueella kasvaa vieraslajia lännenpalsamia.	4	Kosteat runsasravinteiset lehdot (VU/VU)
Rannan luhdat	Metsäluhtaa ja tervaleppäluhtaa, joiden puustossa on mm raitaa, tervaleppää ja hieskoivua. Vieraslaji karhunköynnös on vallannut alaa etenkin alueen itäpuoliskolla, lännessä tilaa on vienyt toinen vieraslaji, isosorsimo. Puuston rakenne on monipuolinen ja maapuuta on melko runsaasti. Alueella on vanhoja ojituksia näkyvissä, mutta niiden merkitys nykytilassa on pieni.	4	Metsäluhdet (DD/DD), tervaleppäluhdet (EN/EN)
Eteläinen lehto	Lahopuustoa paikoin melko niukasti ja järeä lahopuu puuttuu puuston melko nuoren iän vuoksi. Alue osittain vieraslajin, jättipalsamin vallassa. Puulajeina haapa, raita, vaahtera ja koivu sekä harmaaleppä.	4	Tuoreet keskirasvinteiset lehdot (VU/VU)

25.8.2023

Kuva 6. Arvokkaat luontokohteet selvitysalueella.

Kuva 7. Itäisessä lehdossa vallitsee rauduskoivu. Pensaskerroksessa muun muassa lehtokuusamaa ja pähkinäpensasta. Valoa on niukasti ja kenttäkerros aukkoisin.

25.8.2023

Kuva 8. Rannan kasvillisuus on monin paikoin tiheää ja ryteikköistä.

Kuva 9. Luhtaisuutta ilmentävä keltakurjenmiekka (vas.) ja ranta-alpi.

25.8.2023

Kuva 10. Läntisen lehdon pääpuulaji on tervaleppä.

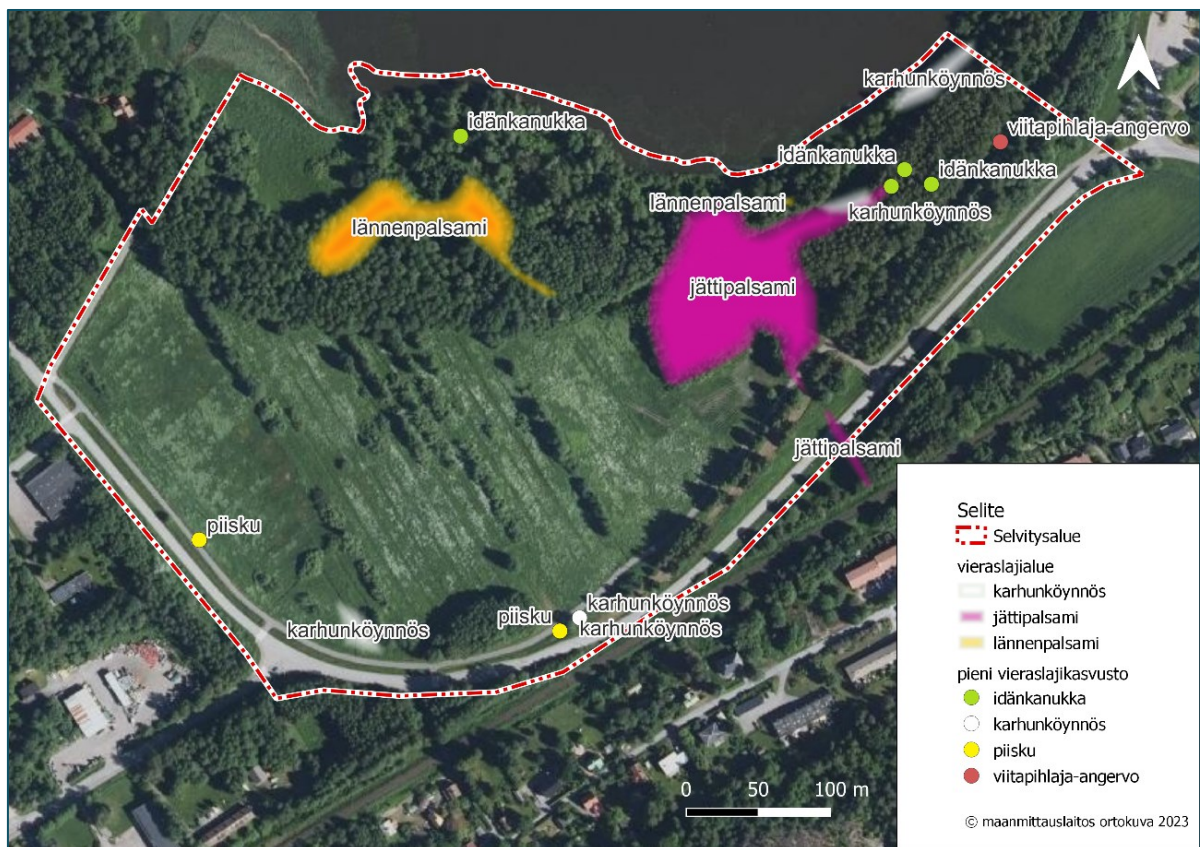

Kuva 11. Eteläisen lehdon haapapuustoa (vas.) ja lahoppuustoa.

25.8.2023

5.2.1 Vieraslajit

Alueella on useita vieraskasvilajeja, joista laajimmalle levinneitä ovat jättipalsami (säädetty EU:ssa haitalliseksi vieraslajiksi), lännenpalsami (säädetty kansallisesti haitalliseksi vieraslajiksi), isosorsimo ja valkokarhunköynnös (Kuva 12). Lisäksi alueella kasvaa viitapihlaja-angervoa ja jotakin pohjoisamerikkalaisista piiskuista (säädetty kansallisesti haitalliseksi vieraslajiksi) sekä idänkanukkaa. Alueen vieraskasvikohderajaukset ovat suuntaa antavia. Aluetta ei käyty läpi sellaisella tarkkuudella, että kaikki vieraslajikasvustot varmasti löytyvät. Vieraslajeilla on myös taipumus levitä helposti ympäristöön, jolloin inventointihetken tilanne kuvaa todennäköisesti pienempää aluetta kuin myöhempi tarkasteluhetki.

Kuva 12. Vieraslajeja selvitysalueella. Vieraslajikartta on suuntaa antava.

25.8.2023

*Kuva 13. Alueen eteläosan pellon kasvillisuutta. Etualalla jokin pohjoisamerikkalaisista piis-
kulajeista (vas.) ja viitapihlaja-angervo.*

Kuva 14. Idänkanukka (vas.) ja valkokarhunköynnöskasvustoa selvitysalueen itäosassa.

25.8.2023

6 Suositukset ja johtopäätökset

Vaiheen I suunnittelualue

Selvityksen perusteella tarkastellulla Jönsbölen aurinkopuiston suunnitteluvaiheen I alueella esiintyvä pesimälinnusto on alueellisesti tavanomaista, eikä alueella esiinny uhanalaista tai lintudirektiivin liitteen I lajistoa lukuun ottamatta Etelä-Suomessa yhä hyvin runsaana esiintyvää viherpeippoa (VU, vaarantunut). Alueella pesii myös muutamia pareja silmälläpidettäviksi luokiteltuja lintulajeja. Peltoalueilla pesivien lintulajien populaatiot ovat alueellisesti melko vahvoja, eikä hankkeen toteuttaminen vaiheen I alueella vaaranna niitä.

Vaiheen I suunnittelualueella ei ole kasvillisuuden tai luontotyyppien perusteella rajattuja arvokohteita, jotka tulisi ottaa suunnittelussa huomioon. Vaiheen I rakennustyöt kohdistuvat vain vaiheen I alueelle eivätkä aiheuta vaikutuksia vaiheen II selvitysalueella oleviin arvokkaisiin luontokohteisiin tai lajistoon.

Vaiheen II suunnittelualue

Suunnitteluvaiheen II alueella esiintyvä linnusto edustaa pääasiassa lehtimetsälajistoa ja parimäärät ovat huomattavasti vaiheen I aluetta suurempia. Linnustollisesti arvokkaimpia ovat alueen pohjoisreunan rehevät lehto- ja luhta-alueet, joilla parimäärät ovat alueen korkeimpia. Alueella ei kuitenkaan esiinny erityisesti suojeltuja tai harvakuluista uhanalaista lajistoa, vaan alueen lajisto edustaa melko tavanomaista lajistoa, joka pesii Etelä-Suomessa melko runsaana. Vaiheen II rakentaminen kohdistuu metsäalueille pesivien lintulajien kannalta niiden elinympäristöjen eteläosiin, mutta ranta-alueilla säilyy yhä melko laaja lehtimetsäkokoisuus, jonka vuoksi vaikutukset linnustoon jäävät todennäköisesti vähäisiksi tai korkeintaan kohtalaisiksi. Huomionarvoisen lajiston esiintymät painottuvat ranta-alueille, joille ei muodostu vaikutuksia.

Kasvillisuuden ja luontotyyppien osalta vaiheen II suunnittelualue sijoittuu lähes kokonaan arvokkaiden luontokohteiden alueelle. Arvokohteisiin kohdistuu suuria pinta-alamenetyksiä. Alueen arvokkaat luontokohteet suositellaan mahdollisuuksien mukaan jätettäväksi kokonaan muuttuvan maankäytön ulkopuolelle tai säilyttämään ainakin mahdollisimman yhtenäisinä kokonaisuuksina.

Selvitysalueella esiintyy useita vieraslajeja, jotka saattavat levitä alueella laajemmalle tai alueelta sen ulkopuolelle rakennustöiden yhteydessä, mikäli tarvittavista toimista ei huolehdita. Vieraslajit tulee ottaa huomioon alueen rakennustöissä siten, etteivät lajit pääse leviämään uusille alueille rakennustöissä mahdollisesti kaivettavien maamassojen mukana tai kulkeutumalla työkoneiden pyörien tai telaketjujen mukana (työkoneiden ja kuljetuskaluston puhdistus työskentelyn jälkeen). Maamassoja ei tule levittää käsittelemättöminä uusille alueille.

25.8.2023

7 Lähteet

Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (toim.) 2019: Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2019. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.

Kontula, T. & Raunio, A. (toim.). 2018a. Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018. Luontotyyppien punainen kirja – Osa 1: Tulokset ja arvioinnin perusteet. Suomen ympäristökeskus ja ympäristöministeriö, Helsinki. Suomen ympäristö 5/2018. 388 s.

Kontula, T. & Raunio, A. (toim.) 2018b. Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018. Luontotyyppien punainen kirja – Osa 2: Luontotyyppien kuvaukset. Suomen ympäristökeskus ja ympäristöministeriö, Helsinki. Suomen ympäristö 5/2018. 925 s.

Lajitietokeskus 2023. Havainnot, viranomaisportaalin aineistopyyntö (1.4.2023 / HBF.73539).

Luonnonsuojelulaki (9/2023)

Luonnonsuojeluasetus (160/1997)

Luonnonvarakeskus, 2021. Monilähteisen valtakunnan metsien inventoinnin (MVMI) kartta-aineisto rajapintana. Luettu viimeksi 23.8.2023. <https://kartta.luke.fi/geoserver/MVMI/wms?version=1.3.0>

Maanmittauslaitos 2023, paikkatietoikkuna-karttapalvelu <https://kartta.paikkatietoikkuna.fi/?lang=fi>

Metsälaki (1093/1996)

Mäkelä, K. & Salo, P. 2021. Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi. Opas teki-jälle, tilaajalle ja viranomaiselle. Suomen ympäristökeskus ja ympäristöministeriö, Helsinki. Suomen ympäristökeskuksen raportteja 47/2021. 346 s.

Nieminen, M. & Ahola, A. (toim.) 2017: Euroopan unionin luontodirektiivin liitteen IV lajien (pl. lepakot) esittelyt. – Suomen ympäristö 1/2017: 1–278.

Vesilaki (587/2011)